

POTENCIJALNI TERAPEUTSKI PRISTUPI U TRETMANU RANA NAKON EKSTRAKCIJE ZUBA: PREGLEDNI RAD

Kosta Todorović¹, Marija Bojović², Vladimir Mitić³, Milan Spasić¹, Ana Todorović³

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Odeljenje za oralnu hirurgiju, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Odeljenje za oralnu medicinu i parodontologiju, Niš, Srbija

³Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Odeljenje za ortopediju vilica, Niš, Srbija

Kontakt: Kosta Todorović
Bulevar dr Zoran Đinđić 81, 18000 Niš, Srbija
E-mail: kosta_todorovic@yahoo.com

Zarastanje rana je kompleksan proces koji se dešava nakon povrede tkiva sa ciljem povraćaja njegove homeostaze. U zavisnosti od tipa rane, može biti primarno ili sekundarno zarastanje. Sam proces zarastanja rane podeljen je u nekoliko precizno definisanih faza koje se međusobno vrlo često preklapaju, a one uključuju: (I) hemostazu, (II) inflamaciju, (III) proliferaciju, (IV) maturaciju, a u nekim slučajevima i (V) koštanu regeneraciju. Ekstrakcija zuba je veoma česta procedura u stomatologiji i predstavlja ekstrakciju pokvarenih, periodontalno izmenjenih ili impatkiranih zuba. Nakon ekstrakcije, nastanak rane je neizbežan, a vrlo često je ovaj proces praćen bolom i osećajem nelagodnosti. U ovom revijalnom radu osvrnućemo se na mogućnost primene lasera male snage, polarizovane svetlosti, kurkumina i koenzima Q₁₀ u terapiji rana nastalih ekstrakcijom zuba. Na osnovu pregleda literature može se zaključiti da postoje potencijalni kandidati koji mogu da poboljšaju zarastanje rane nakon ekstrakcije, zuba jer moduliraju različite faze u procesu zarastanja. Takođe, smatramo da su neophodne nove i detaljnije kliničke i pretkliničke studije koje bi odredile pravi uticaj i potencijalne neželjene efekte ovih terapijskih mogućnosti kod ljudi pre no što se krene sa njihovom primenom u svakodnevnoj kliničkoj praksi.

Acta Medica Medianae 2019;58(2):103-110.

Ključne reči: rana, ekstrakcija zuba, laseri male snage, polarizovana svetlost, kurkumin, koenzim Q₁₀